

ČO ROBIŤ, KEĎ SA ROZPRÁVATE S NIEKÝM, KTO MÁ BRBLAVOSŤ?

Nehovorte človeku s brblavosťou, aby spomalil, aby hovoril zrozumiteľne alebo aby si premyslel, čo chce povedať. Namiesto toho sa pokúste vy sami spomaliť a predĺžiť pauzy vo svojej vlastnej reči. Ak ste človeku s brblavosťou nerozumeli, povedzte mu, čomu ste rozumeli a zároveň požiadajte o vysvetlenie toho, čomu ste nerozumeli. Dáte tak najavo, že vás zaujíma, čo osoba hovorí, a nie to, **ako** hovorí. Osoba s brblavosťou potom ľahšie pochopí, čo je potrebné v jej reči zmeniť. Majte na pamäti, že ľudia s diagnózou tumultus sermonis si nie vždy uvedomujú svoje rýchle tempo reči alebo iné ťažkosti pri rozprávaní.

POUŽITÁ LITERATÚRA

- Myers F.L., & St. Louis K.O. (1992). *Cluttering: A Clinical Perspective*, Far Publication.
- St. Louis, K.O., & Schulte, K. (2011). Defining cluttering: The lowest common denominator. In: *Cluttering: A Handbook of Research, Intervention and Education* edited by Ward, D. & Scaler Scott, K. (pp.233-253).
- Van Zaalen, Y. (2009). *Cluttering Identified. Differential diagnostics between cluttering, stuttering and learning disability*. Ph.D. thesis, Utrecht, Zuidam.
- Van Zaalen, Y., & Reichel, I. (2015). *Cluttering: Current views on its nature, assessment and treatment*. iUniverse.

KOMUNITA ĽUDÍ S BRBLAVOSŤOU

“Cluttering Speech” je facebooková skupina v angličtine, ktorá sa pravidelne raz za mesiac online stretáva. Stretnutia sú otvorené pre každého, kto sa zaujíma o brblavosť.

MEDZINÁRODNÝ DEŇ POVEDOMIA O BRBLAVOSTI je 18. máj.

PRE VIAC INFORMÁCIÍ NÁS KONTAKTUJTE:

Web: www.icacluttering.com
Email: icacluttering@gmail.com
Sociálne médiá: @icacluttering
Facebook
Instagram
Twitter

Brožúru vypracoval výbor ICA Ad-Hoc Brochure Committee v roku 2023 na základe pôvodnej brožúry z roku 2008, ktorú vytvorili Bakker, Reichel & Bennett Lanouette.

Predsedníčka výboru

Dr. Susanne Cook

Členovia výboru

Prof. Dr. Yvonne van Zaalen
Dr. Isabella Reichel
Dario Strangis, BSc
Anna Accornero, MSc
with the help of Dr. Kathleen Scaler Scott
Translated to Slovak by Mária Košútová

The International Cluttering Association ICA

Naším hlavným poslaním je zvyšovať povedomie a porozumenie brblavosti a zlepšovať terapiu a kvalitu života ľudí, ktorí majú brblavosť.

THE INTERNATIONAL CLUTTERING ASSOCIATION

The International Cluttering Association – ICA (Medzinárodná asociácia pre brblavosť) je nezisková organizácia na podporu ľudí s brblavosťou (people with cluttering – PWC), ich lekárov, rodinných príslušníkov, komunity a výskumníkov, ktorí sa zaujímajú o túto jedinečnú poruchu plynulosti reči. Poslaním ICA je zvyšovať povedomie o brblavosti (tumultus sermonis) medzi verejnosťou, logopédmi, výskumníkmi a inými zdravotníckymi pracovníkmi. Snaží sa tiež nadväzovať medzinárodné partnerstvá, vytvárať výbory a získavať podporu pre výskum a klinickú prax. ICA si uvedomuje, že je dôležité, aby sa ľudia s brblavosťou pridali k odborníkom pri zvyšovaní povedomia o tejto poruche plynulosti reči a pri vytváraní svojpomocných skupín. Na koordináciu uvedených činností ICA aktívne využíva webové sídlo a sociálne médiá.

ČO JE TO BRBLAVOSŤ? Brblavosť (tumultus sermonis) je komunikačná porucha, pri ktorej hovoriaci nie je schopný prispôbiť artikulačné tempo sémantickým, syntaktickým, morfológickým, pragmatickým a fonologickým požiadavkám daného momentu (Myers & St. Louis, 1992; van Zaalen & Reichel, 2015). Symptómy v tejto definícii sú v súlade s definíciou najmenšieho spoločného menovateľa (Lowest Common Denominator – LCD) (St. Louis & Schulte, 2011).

ČO JE TO BRBLAVOSŤ? (pokrač.)

Podľa definície LCD vnímame rozprávanie človeka s brblavosťou ako príliš rýchle, príliš nepravidelné alebo oboje. Zároveň musí byť prítomná jedna alebo viac z nasledujúcich charakteristík: (a) nadmerné množstvo "normálnych" neplynulostí, (b) nadmerná koartikulácia alebo vynechávanie slabík, (c) abnormálne pauzy, slabičný prízvuk alebo rytmus reči.

Okrem toho Van Zaalen a Reichel (van Zaalen, 2009; van Zaalen & Reichel, 2015) rozlišujú medzi syntaktickou brblavosťou a fonologickou brblavosťou.

Syntaktická brblavosť je charakteristická problémami s gramatickým kódovaním a vyhľadávaním slov pri rýchlom tempe reči. Najčastejším príznakom syntaktickej brblavosti je nadmerný počet bežných dysfluencií.

Fonologická brblavosť je charakteristická problémami s fonologickým kódovaním, ktoré sa vyznačujú chybami v štruktúre slov alebo chybami v poradí slabík pri rýchlom tempe reči, najmä pri viacslabičných slovách. Najčastejšími príznakmi fonologickej brblavosti sú znížená zrozumiteľnosť reči v dôsledku nadmernej koartikulácie a/alebo abnormálneho trvania páuz a/alebo neprirodzeného slabičného dôrazu.

Viac informácií nájdete v dokumente Trojstupňový prístup ku konceptualizácii brblavosti (Three-Pronged Approach to the Conceptualization of Cluttering – TPA-CC), ktorý je k dispozícii na našej webovej stránke.

KOEXISTUJÚCE PORUCHY

Brblavosť môže koexistovať súčasne s inými poruchami, najčastejšie so zajakovosťou. Ďalšími koexistujúcimi diagnózami sú napríklad poruchy pozornosti s hyperaktivitou (ADHD), neurofibromatóza typu I, poruchy učenia, hypokinetická dyzartria (napr. Parkinsonova choroba) a mentálne postihnutie.

KTO LIEČI BRBLAVOSŤ?

Klinickí logopédi alebo školskí logopédi, najmä tí, ktorí sa špecializujú na poruchy plynulosti, tempa alebo motoriky reči, majú o brblavosti viac informácií ako iní odborníci.

DIAGNOSTIKA A TERAPIA BRBLAVOSTI

Na diagnostikovanie brblavosti je potrebné vykonať komplexné hodnotenie, vrátane analýzy tempa, plynulosti, zrozumiteľnosti a štruktúry slov v rôznych rečových situáciách. Príklady, ako vykonať komplexnú diagnostiku, sú uvedené na webovej stránke ICA.

Na základe výsledkov diagnostiky logopéd spolu s klientom vypracuje plán terapie. Ústredným prvkom terapie brblavosti je podpora rodiny.